

Kitap Eleştirisi

Hasan Acar (Editör), Türkiye-Kazakistan İlişkileri, Nobel, Ankara, 2021, ISBN: 9786254399756

İlker LİMON¹

Tahlili yapılan eser Hasan Acar'ın editörlüğünde "Türkiye-Kazakistan İlişkileri" başlığıyla okuyucularla buluşturulmuştur. Teknik olarak 16x23,5 cm ebadında ve 414 sayfadan meydana gelen derlemede referanslar APA (American Psychological Association) yöntemiyle gösterilmiştir. Çalışmanın kapağı Türkiye ve Kazakistan bayrakları ile imgenlenmiştir. On beş ana bölümden oluşan eser alanlarında önde gelen yirmi akademisyen tarafından kaleme alınmıştır. Kazakistan'ın bağımsızlığının 30'uncu yılı münasebetiyle yayımlanan bu eser Türkçe matbuatta Ankara ve Nur-Sultan arasındaki ikili ilişkiler hakkında yazılmış nadir eserlerden birisidir. Bu derlemede, ikili ilişkileri ilgilendiren bölümlerin haricinde Kazakistan'ın çeşitli konulardaki politikalarını ele alan bölümler de yer almaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan sonra derleme genel hatlarıyla aşağıdaki şekilde değerlendirilebilir: Derlemenin birinci bölümünde Abdullah Gündoğdu, Türkiye ve Kazakistan'ın sahip oldukları müşterek tarihsel mirası "*Türkiye ve Kazakistan'da Ortak Tarihin Uluslaşma Sürecine Etkisi*" başlığıyla masaya yatırmaktadır (s.1-26). İkinci bölüm Ergenokon Savrun tarafından "*Kazakistan'ın Türk Dünyasındaki Yeri ve Önemi*" başlığıyla yazılmıştır. Müellif, Kazakistan'ın Türk dünyasındaki önemini retrospektif bir bakış açısıyla ele almıştır (s.27-44). Fulya Köksoy, "*Kazakistan'ın Güvenlik Politikaları*" başlıklı üçüncü bölümde Nur-Sultan yönetiminin güvenlik politikalarını çok boyutlu olarak çözümlenmeye tabi tutmuştur (s.45-68). Kitabın dördüncü bölümünde Ercan Yılmaz ve Büşra Öğütçü, Soğuk Savaş'tan sonra Kazakistan'ın enerji politikalarını değerlendirmişlerdir (s.69-88). Işık Kuşçu Bonnenfant'ın yazmış olduğu "*Kazakistan'ın Göç Politikaları*" (s.89-104) bölümü Nur-Sultan'ın göç siyasetini aydınlatmıştır. Serdar Yılmaz ve Melisa Arslan "*Kazakistan Dış Politikasının Temel Şifreleri*", (s. 105-130) başlıklı bölümde rol kuramı yardımıyla Nur-Sultan idaresinin dış politikasına ışık tutmuşlardır. "*Nursultan Nazarbayev'in Liderliği ve Türkiye-Kazakistan İlişkilerine Etkisi*" başlıklı yedinci bölüm Nur Çetin tarafından kaleme alınmıştır. Olduğca kapsamlı addedilebilecek bu bölümde Çetin, Nazarbayev'in liderliği bağlamında vukufu bir çözümlenme yapmıştır (s.131-168). Sekizinci bölümde Kamuran Reçber, Ankara-Nur-Sultan ilişkilerinin hukuki boyutunu çözümlerken, bir sonraki bölümde Halil Emre Deniş ve Ekrem Yaşar Akçay ise Kazakistan ile Türkiye arasındaki siyasal ilişkileri tarihsel arka planı dikkate almak suretiyle kâğıda dökmüşlerdir. Akabinde onuncu bölümde Mehmet Yüce, ilkin Kazakistan'ın iktisadi yapısına sonrasında ise Nur-Sultan ve Ankara arasındaki ekonomik münasebetlere eğilmiştir. Fahri Türk ve Taner Karakuzu "*Türkiye ve Kazakistan İlişkilerinde Eğitim ve Kültür*" (s. 245-274) konusunu yumuşak güç kavramı çerçevesinde on birinci bölümde ele almışlardır. Müellifler çalışmalarını kültür, eğitim ve turizm boyutlarına odaklanarak tamamlamışlardır. Hüseyin Bağcı ve Mehmet İlber Çoban'ın "*Kazakistan'ın Uluslararası Güvenliğe Katkısı: Astana Süreci Örneği*", (s.275-302) başlığıyla müşterek kaleme aldıkları on ikinci bölümde Astana sürecinin uluslararası güvenlik açısından taşıdığı öneme vurgu yapılmıştır. Daha sonra Mevlüt Akçapa yazmış olduğu bölümde Ankara ve Nur-Sultan'ın

¹ Öğr. Gör. Trakya Üniversitesi Uzunköprü Meslek Yüksekokulu, E-mektup: ilkerlimon@trakya.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8668-6733

Türk Keneşi kapsamında yaptıkları teşriki mesaiyi merkeze alırken, Lamia Mammadova ise Türkiye ve Kazakistan'ın TÜRKPA kapsamındaki işbirliğine değinmiştir. Derlemenin son bölümünde Ahmet Emre Köker ise Ankara ve Nur-Sultan arasındaki münasebetleri Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı çerçevesinde irdelemiştir. Köker, Kazakistan'ın ve Türkiye'nin ikili ilişkileri, iş birlikleri ve yaşanan sorunları ele alarak çalışmasını genel bir değerlendirme ile sonlandırmıştır.

Bilimsel çalışmalarda yöntemin ve kuramın önemi tartışma götürmez bir gerçektir. Bu minvalde bu kitapta “*Kazakistan'ın Güvenlik Politikaları*”, “*Kazakistan Dış Politikasının Temel Şifreleri*”, “*Türkiye ve Kazakistan İlişkilerinde Eğitim ve Kültür*” ile “*Türkiye ve Kazakistan'ın Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı Kapsamındaki İşbirliği*” başlıklı bölümlerde yöntem ve kurama riayet edildiği göze çarpmaktadır. Diğer yandan derleme bir bütün olarak değerlendirildiğinde müelliflerin kendi bölümleri için büyük bir çaba harcadıkları ve birincil kaynaklara müracaat ettikleri anlaşılmaktadır. Sonuç olarak belirtmek gerekirse, Acar'ın editörlüğünde okuyucuyla buluşturulan bu eser, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler disiplini ile bölge çalışmalarına eğilen akademisyenler ve lisansüstü öğrenciler için önemli bir başvuru kaynağıdır.